

Nodokļi pašnodarbinātajiem: cik jāmaksā un kā ietaupīt?"

3.lpp

svarīgi
**APGŪSIM
VALODAS
ROTAĻĀJOTIES**

Andra Ozola atklāj kā bērniem palīdzēt apgūt svešvalodas.

8.lpp

informācija
**CELOJOT PA
BĒRNU SPĒĻU
LAUKUMIEM**

Kuros Briseles parkos var interesanti pavadīt laiku ar bērniem?

9.lpp

intervija
**VISAS TĀS
SKAISTĀS LIETAS...**

Iepazīstieties - Briseles latviešu teātra burve Kristīna!

10.lpp

Zināšanas

BEĻĢIJAS LATVIEŠU

Par
mīlestību
uz deju ...

Lasi
plašāk ...
4.lpp

www.latviesi.be

Latviešu biedrības Beļģijā laikraksts

JŪLIJS.2013 NR. 20

Kultūras gardēžiem karaliska izvēle

17.maijs vietējā kultūras dzīvē bija īpašs: vispirms Pastāvīgās pārstāvniecības ES telpās tika izrādīta Jāņa Norda spēlfilma "Mammu, es tevi mīlu", pirms kuras skatītājiem bija iespēja tikties arī ar režisoru. Turpinājumā Autoworld klubā Cinquantenaire parkā viesojās Karaliskais improvizācijas teātris. Vakaru noslēdza izkustēšanās Latvijā pazīstamā didžeja Toma Grēviņa izvēlētās mūzikas ritmos.

Beļģiju aizvien biežāk apmeklē mākslinieki no Latvijas, tādējādi priecējot šeit dzīvojošos tautiešus un nesot Latvijas vārdu Eiropā.

foto: A.SAUKA

VISĀDĀ VĒSTURE:

Visādā vēsture: Interesanta lasāmviela vēstures entuziastiem.

11.lpp

CROTTEVILLE PĀRDOMAS:

Amizantā Beļģija: Stāsti iz dzīves par komiskām situācijām, kas ir tik raksturīgas Beļģijai ...

12.lpp

Esam lepnī par savējiem!

Lelde Lice-Licite
Latvijas vēstniece Beļģijā

Kaut arī ar vēsu un atturīgu pirmo sveicienu, tomēr 2013. gada vasara solās būt saspringta darba, latviskas kopā būšanas un sirsnīgu savīļojumu laiks. Attālumiem kļūstot arvien relatīvākiem, ikdienas saziņai – ātrākai un arī paviršākai, svarīgi ik pa brīdim mazliet apstāties un izvērtēt paveikto, uzsāktu un iecerēto.

Latvijas vēstniecība Beļģijā arvien pamatīgāk un plašāk gatavojas Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, veidojot plašu „iesildīšanās” programmu saistībā ar Rīgu kā Eiropas Kultūras galvaspilsētu 2014. gadā. Gan Eiropas Kultūras galvaspilsētas statuss, gan Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē ir izcila iespēja izcelt un parādīt mūsu valsts sasniegumus dažādās jomās. Arī mums visiem kopā šeit, Briselē, būs laba iespēja darboties un sadarboties, tāpēc aicinām iniciatīvas pilnus latviešu kopienas dalībniekus, māksliniekus un studentus „neslēpt sveci zem pūra” un iesaistīties pasākumu organizēšanā un īstenošanā.

Latviešu skoliņas strauji pieaugošais bērnu skaits ir apliecinājums kopējai vēlmei uzturēt un nodot nākamajai paaudzei latviešu valodu un latviskās dzīvesziņas gudrības.

Vairāk kā 60 bērnu vecumā līdz 11 gadiem katru nedēļu kopā ar vecākiem pulcējas Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības telpās Briselē. Bērnu tik ļoti mīlotā skolotāja Daina Grase nemitīgi domā par to, kā attīstīt un paplašināt latviešu skoliņas darbību. Cerēsim, ka paredzamie „jūrģi” Latvijas prezidentūras laikā būs pozitīvs pārbaudījums mūsu savstarpējai atbildībai un vienotībai.

Īpašs prieks par šogad uzsāktu Latvijas vēstniecības Beļģijā sadarbību ar Briseles II Eiropas skolu un jo īpaši latviešu valodas skolotāju Inetu Caru un viņas lolotajiem vidusskolas latviešu skolēniem. Lai nākamajā mācību gadā mūsu sadarbībai jaunas idejas un jauni apvāršņi!

Liels paldies visiem vēstniecības draugiem un sadarbības partneriem - jo īpaši Latviešu biedrībai Beļģijā, ar kuru kopdarbošanās pieņemusies ne vien kvantitatē, bet, kas vēl svarīgāk, arī kvalitātē. Apbrīnojama ir tā līdzcilvēku darbošanās griba un nesavtība, ar ko Latviešu biedrības Beļģijā valdes locekļi iesaistās dažādu ideju realizēšanā. Vēlu Latviešu biedrībai Briselē iegūt arvien vairāk atbalstītāju un biedru un patiesi ceru, ka, sekojot Zentas Mauriņas teiktajam, - „Tas, kas cilvēkus vieno, ir stiprāks nekā tas, kas tos šķir”.

Pieaugot latviešu skaitam Beļģijā un jo īpaši Briselē, aktīvāka kļūst arī pašdarbības kolektīvu darbība - veidojas jaunas iniciatīvas un pieaug apziņa par latviešu lielisko iespēju rādīt savas īpašās prasmes un zināšanas arī plašākai publikai.

Šogad īpaši jāizceļ Briseles latviešu deju kopas sasniegums - augstākā pakāpe Latvijas deju kolektīvu vērtējumā. Mūsu dejotāji būs to 15000 dejotāju skaitā, kas Dziesmu un deju svētkos šovasar Latvijā izdejos 23 horeogrāfu dejas. Protams, mēs pašī redzam un sajūtam augsto latiņu, kuru dedzīgi tur ikviens Briseles latviešu deju grupas dejotājs, bet Latvijas profesionāļu vērtējums

Foto: I. OZOLIŅA

☐ Mazuļu skolā ar skolotājas Dainas padomu un tēvu uzraudzībā tiek stādītas pupas.

tāpēc ir jo svarīgāks katram dejotājam atsevišķi un, jo īpaši, deju grupas vadītājam Dagnijai Martinsonei. Apsveicu!

Šogad Latviešu vispārējie XXV Dziesmu un XV Deju svētki būs milzīga pacēluma un radošās enerģijas saplūšanas brīdis, kuru kopā ar vēl citiem 25 latviešu diasporas koriek piedzīvos arī Briseles latviešu koris un kora vadītāja Gita Pāvila. Šķiet, visprecīzāk Dziesmu un deju svētku maģisko pievilksanas spēku atspoguļo kora dziedātāju skaita straujais pieaugums. 9. martā Briselē ar vēstniecības atbalstu pirmo reizi notika Eiropas latviešu kora Dziesmu svētku kopmēģinājums, kurš pulcēja vairāk nekā 130 dziedātājus no Luksemburgas, Nīderlandes, Vācijas, Austrijas un Šveices un, protams, no Beļģijas. Novēlu latviešu spēka dziesmas garu un dziedātgrību saglabāt tik kuplā skaitā arī turpmāk, to turpinot un īstenojot dziedāšanas projektos šeit, Briselē un Beļģijā, kā arī citur Eiropā.

Es esmu varens. Un būšu! - šādus vārdus Pāvils Rozītis uzņēmējam Ceplim lika teikt 1928. gadā, bet tagad, pēc 85 gadiem, šie vārdi dzirdami no uzņēmēja Cepla mutes Briseles latviešu teātra jaunajā izrādē. Lugas izvēle zināmā mērā mudina atpazīt un atzīmēt nosacītās robežšķirtnes latviskā tikuma un materiālās vides ikdienas

vajadzību kopbildē. Labākais pārsteigums - ieraudzīt zināmus un pazīstamus cilvēkus pavisam jaunos ampuā un jauties valodas un tēlu valdzinājumam. Paldies teātra režisorei Andrai Baltmanei par vārda, dejas un mūzikas īpašo rokrakstu, kas kļūst raksturīgs tieši Briseles latviešu teātrim.

Ko sēsi, to pļausi - saka latviešu paruna. Vasaras saulgrieži vai Jāņi noslēdz latviešu gada ritu - sējas un ziedu laikam seko pļaujas laiks. Novēlu skanīgu un saskanīgu šo vasaru. Lai mums visiem kopā veicas!

Foto: I. VESERE

☐ Briseles latviešu dejotājas lielu rūpību pievērš katrai tērpā detaļai.

Nodokļi pašnodarbinātajiem: cik jāmaksā un kā ietaupīt?

Kristaps Sikora
Konkurences tiesību advokāts
starptautiskajā advokātu firmā
Bird & Bird

Nodokļu nasta Beļģijā neapšaubāmi ir viena no smagākajām Eiropā. Diemžēl nodokļi pašnodarbinātajiem ir ne tikai augsti, bet to sistēma ir arī ļoti sarežģīta un tādējādi padara pašnodarbinātā statusu nepievilcīgu, atraktīvu. Turklāt šī sistēma var novest arī pie nopietnām finansiālām grūtībām, ja pašnodarbinātie neizmanto likumos paredzētās nodokļu optimizācijas metodes un savlaicīgi nesaplāno nodokļu nomaksu.

Katram pašnodarbinātajam Beļģijā jāmaksā šādi nodokļi: pirmkārt, sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas veido 22% no visiem ieņēmumiem, otrkārt, iedzīvotāju ienākumu nodoklis, kas atkarībā no ienākumiem ir aptuveni 30-40%.

Kad pirmo reizi ieraudzīju šos ciparus, mani pārņēma diezgan nelāga sajūta. Tomēr svarīgi atcerēties, ka Beļģijas likumos ir paredzētas neskaitāmas iespējas, kā optimizēt pašnodarbināto nodokļus. Beļģija ir zeme, kur nodokļu optimizācija, šķiet, ir pārvērsta par veselu industriju, kuras ietvaros tūkstošiem grāmatvežu nodarbojas ar ļoti sarežģītu nodokļu deklarāciju aizpildīšanu un vismaz tikpat daudz nodokļu inspektoru visas šīs nodokļu deklarācijas pārbauda.

Tā visa rezultātā pašnodarbinātie var nopelnīt pietiekami labi, neskatoties uz smago nodokļu slogu: svarīgi tikai saprast, kuras nodokļu optimizācijas metodes pielietojamas katrā atsevišķā gadījumā.

Šajā rakstā aprakstīšu dažas tās metodes, ko uzskatu par visefektīvākajām. Raksta beigu daļu veltīšu praktiskiem padomiem, kurus vērts atcerēties, lai pašnodarbinātā statuss nesagādātu nepatīkamus pārsteigumus.

Attaisnotie izdevumi

Līdzīgi kā Latvijā visvienkāršākais veids, kā samazināt pašnodarbināto nodokļu slogu, ir uzrādīt attaisnotos izdevumus. Attaisnotajos izdevumos ietilpst viss, kas (pat diezgan nosacīti) ir saistīts ar tiešajiem darba pienākumiem. Vistipiskākie attaisnotie izdevumi būtu automašīnas iegāde un uzturēšana, ieskaitot degvielas patēriņu, kā arī telefona un interneta izmaksas. Lielākajā daļā gadījumu šos tēriņus var norakstīt kā attaisnotos izdevumus arī tad, ja mašīna un telefons tiek daļēji izmantots privātām vajadzībām. Tomēr svarīgi atcerēties, ka attaisnotie izdevumi Beļģijā tiek definēti daudz citādāk nekā Latvijā: tā, piemēram, Beļģijā restorāna rēķini (izņemot svētdienās un svētku dienās) lielākajā daļā gadījumu tiek kvalificēti kā attaisnotie izdevumi. Tajā pašā laikā ārstniecības izdevumi, kas tiek kvalificēti kā attaisnotie izdevumi Latvijā, Beļģijā par tādiem uzskatīti netiek. Attaisnoto izdevumu efekts ir šāds: ja ieņēmumi ir, piemēram, €10 000, bet attaisnotie izdevumi - €4 000, tad ar nodokļiem tiek aplikti tikai €6 000.

Diemžēl iespējas samazināt nodokļu slogu, izmantojot faktu, ka apliekamos ieņēmumus var samazināt par attaisnoto izdevumu summu, ir ierobežotas. Otrās automašīnas vai telefona iegādi visticamāk vairs nevarēs kvalificēt kā attaisnotos izdevumus. Tāpēc, ja pašnodarbinātā ienākumi palielinās, tad šādā veidā būs grūti

izvairīties no tā, ka no papildu ienākumiem tiek atvilkti 50-60% kopējo nodokļu nomaksai.

Nodokļu priekšapmaksā

Pašnodarbināto nodokļu apmaksas pamatprincips ir šāds: pašnodarbinātajam nav nepieciešams maksāt nodokļus līdz brīdim, kad viņš ir iesniedzis ienākumu deklarāciju par iepriekšējo gadu un uz šīs deklarācijas pamata attiecīgās Beļģijas iestādes ir aprēķinājušas nodokļos apmaksājamo summu. Vienīgais izņēmums ir sociālās apdrošināšanas iemaksas, kur likumā noteiktā minimālā summa ir jāsamaksā ik pa trīs mēnešiem.

Tomēr ir ieteicams maksāt nodokļus avansā – tas ne tikai palīdz izvairīties no nepatīkamiem pārsteigumiem par nodokļu rēķinu apmēriem, bet arī samazina nodokļu slogu. To var izdarīt šādi: katra gada sākumā prognozēt ienākumus uz nākamo gadu, uz tā pamata aprēķināt aptuvenās sociālās apdrošināšanas iemaksas un iedzīvotāju ienākumu nodokli un tad attiecīgi pārskaitīt nepieciešamo summu. Attiecībā uz sociālās apdrošināšanas iemaksām prognozētie ienākumi jāpaziņo attiecīgajai iestādei, kas tad pati aprēķina maksājamos nodokļus un piesūta rēķinus. Attiecībā uz iedzīvotāju ienākumu nodokli priekšapmaksu var izdarīt ar vienu pārskaitījumu gada

Tomēr ir ieteicams maksāt nodokļus avansā – tas ne tikai palīdz izvairīties no nepatīkamiem pārsteigumiem par nodokļu rēķinu apmēriem, bet arī samazina nodokļu slogu.

☐ Jo dārgāks auto, jo vairāk attaisnoto izdevumu.

foto:
E. OZOLIŅŠ

Nodokļi pašnodarbinātajiem: cik jāmaksā un kā ietaupīt?

-> Turpinājums no 3. lpp

sākumā vai arī pa daļām visa gada garumā. Gada beigās nodokļi tiek pārreķināti, balstoties uz ienākumu deklarāciju, un attiecīgās iestādes vai nu piesūta papildu nodokļu rēķinu, vai arī atmaksā daļu no jau samaksātajiem nodokļiem, ja faktiskie ienākumi ir bijuši zemāki kā prognozēts.

Īpaši efektīvi šādi var samazināt maksājamo iedzīvotāju ienākumu nodokli: jo agrāk priekšapmaksā tiek izdarīta, jo lielāka procentuālā nodokļu atlaide tiek piešķirta. Turklāt bankas Beļģijā piešķir kredītus iedzīvotāju ienākumu nodokļu priekšapmaksai. Šo kredītu procenti ir ievērojami zemāki kā atlaide, kas tiek piešķirta par nodokļu savlaicīgu priekšapmaksu.

Uzņēmuma dibināšana

Sasniedzot zināmu ienākumu līmeni (aptuveni €60 000 gadā), visas tradicionālās nodokļu optimizācijas metodes kļūst neefektīvas. Šādos gadījumos grāmatveži iesaka dibināt savu uzņēmumu. Principā šādā gadījumā uzņēmuma dibināšanas vienīgais mērķis ir nodokļu optimizācija: nekas cits pašnodarbinātā ikdienas dzīvē nemainās. Šī metode Beļģijā tiek plaši pielietota, un rezultāts ir tāds, ka Beļģijā ir proporcionāli vislielākais uzņēmumu skaits Eiropā.

Nodokļu optimizācija šajā gadījumā darbojas šādi: pašnodarbinātais (uzņēmuma īpašnieks) kļūst par uzņēmuma direktoru un uzņēmums viņam maksā minimālo algu. No šīs algas tiek maksātas sociālās apdrošināšanas iemaksas un iedzīvotāju ienākumu nodoklis. Par atlikušajiem ienākumiem (atskaitot attaisnotos izdevumus) uzņēmums maksā uzņēmuma ienākumu nodokli, kas ir mazāks kā iedzīvotāju ienākumu nodoklis. Gada beigās papildu ienākumi tiek izmaksāti uzņēmuma īpašniekam, kuram par tiem jāmaksā dividenžu nodoklis. Kopējais efekts ir diezgan ievērojams, jo no šiem papildu ienākumiem uzņēmumam nav jāmaksā sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Tomēr uzņēmuma dibināšana ir nopietns solis, ko ir vērts ļoti nopietni pārdomāt. Pirmkārt, firmas kapitālā jāiegulda aptuveni €12 500: šī nauda nekur nepazūd, bet iespējas to izmantot ir ierobežotas līdz brīdim, kad uzņēmums tiek likvidēts. Otrkārt, uzņēmuma izveidošana un

likvidācija ir diezgan dārgs process, tāpēc nav vērts uzņēmumu veidot, ja neplānojat būt pašnodarbinātais Beļģijā vismaz četrus gadus. Treškārt, arī uzņēmuma ikdienas uzturēšana ir salīdzinoši dārga: piemēram, grāmatveža pakalpojumi vien var maksāt līdz €4 000 gadā. Tomēr tā kā visi ar uzņēmuma uzturēšanu saistītie izdevumi ir attaisnotie izdevumi, tad uzņēmuma izveidošana ir efektīvs nodokļu optimizācijas veids, pat ierēķinot šos papildu izdevumus.

Citas lietas, ko būtu vērts atcerēties

Pirmkārt, pašnodarbinātajiem ir svarīgi ievērot stingru finansiālu disciplīnu un daļu no ieņēmumiem vienmēr novirzīt uzkrājumiem nodokļu apmaksai. Lai kā pašnodarbinātie censtos, izvairīties no nepatīkamiem nodokļu uzrēķiniem Beļģijā ir grūti. Tas galvenokārt ir saistīts ar to, ka nodokļu sistēma ir ļoti sarežģīta un iestādes, kas Beļģijā nodarbojas ar nodokļu administrāciju, ir salīdzinoši neefektīvas. Tā, piemēram, iedzīvotāju ienākumu nodokļa aprēķinu par 2011. gadu es saņēmu 2013. gada aprīlī. Situācija ar sociālās apdrošināšanas iemaksām ir vēl neapmierinošāka: nodokļa aprēķinu par 2010. gadu saņēmu tikai 2013. gada maijā. Neskatoties uz to, ka biju lūdzis savam grāmatvedim aprēķināt aptuveno šāda papildu nodokļu apmēru, saņemtais rēķins tomēr bija nepatīkami liels.

Otrkārt, sociālās garantijas pašnodarbinātajiem Beļģijā ir minimālas - it sevišķi, ja tās salīdzina ar sociālajām garantijām, kas tiek nodrošinātas darbiniekiem. Tāpēc pašnodarbinātajiem par visu jāparūpējas pašiem gan, piemēram, par apdrošināšanu darba nespējas gadījumā, gan par uzkrājumiem ienākumu zuduma gadījumā. Nevajadzētu aizmirst arī par pensiju uzkrājumiem, jo Beļģijas valdības garantētā pensija pašnodarbinātajiem diez vai ir pietiekama normālai izdzīvošanai. Ir gan arī labas ziņas - gandrīz visi šādi izdevumi, ieskaitot apdrošināšanu un pensiju uzkrājumus (līdz noteiktam limitam), ir iekļaujami attaisnotajos izdevumos. Arī šajā jautājumā var palīdzēt uzņēmuma dibināšana: uzņēmumiem ir lielākas iespējas parūpēties par savu darbinieku (ieskaitot direktoru) sociālajām garantijām.

Ķirsītis no Briseles latviešu dejotāju jubilejas tortes

Maija Liepiņa

Foto: R.Vērdiršs un I.Olmane

Kādā saulainā sestdienā, kad ziema jau beigusies, bet pavaris vēl nedomā sākties, uz Briseles piepilsētas Linkebēkas koncertzāli „De Moelie” dodas visai raiba publika – gan latvieši, gan cittautieši, gan lieli, gan mazi, bet visi smaidīgi un satraukti. Pie ieejas viesus sagaida latviešu tautumeitas un ierāda tiem vietas mājīgā zālē. Vēl mirklis un stalts tautu dēls ar divām pavadonēm, padevuši labvakaru, atklāj mūsu - Briseles latviešu dejotāju - piecu gadu jubilejas koncertu. Veras priekšskars un uz skatuves grezni un nesteidzīgi tiek izdejots solījums mūžu nodzīvot stalti, skaisti un gaiši.

Jubilejas koncertam dots nosaukums „Spārnuceļš”, jo mēs visi kā putni esam aizlidojuši no mājām un spārnu ceļš mūs ir atvedis uz Briseli, kas dažiem kļuvusi par galapunktu, bet citiem par pieturas vietu pirms doties tālāk. Taču ar katru dejas soli, ar katru kustību mēs stāstām par savām mājām tūlumā, par mūsu tradīcijām un vērtībām, par mums – latviešiem.

Koncerta pirmajā daļā izdejojam jaunas un jau publikas iemīļotas latviešu skatuviskā dejas, tostarp arī tās, ko gatavojam XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku programmai „Tēvu laipas”.

□ „Es mācēju danci vest” ir pirmā mūsu iestudētā deja, ko jubilejas reizē izdejojām kopā ar jauno paaudzi un pašiem, pašiem mazākajiem. Dejas laikā zālē tiek ienests arī Briseles latviešu deju pulciņa karogs, ko sarūpēt palīdzējusi Latviešu biedrība Beļģijā.

□ Koncertā ar īpaši sagatavotu deju ciklu „Kad tēva nav mājās” uzstājas arī Briseles mazo deju pulciņš - tā ir patiešām laimīga diena, kad vecāku prombūtnē var uzrīkot spilvenu kaujas, kad ar draugiem var ķircināties un daudzies un tad laimīgi satikt miega peli.

□ Koncerta otrā daļa „Ķirsītis uz tortes” sākas ar negaidītu pārsteigumu – pavisam citi ritmi, sajūtas, tērpi un emocijas. Vai tās tiešām ir Briseles latviešu deju tērpi?

□ Lai deju tērpiem starp koncerta pirmās daļas 14 dejām kaut nedaudz dotu atelpu, talkā atbraukuši draugi no Minsteres – deju pulciņš „MiLaDeKo” ar savām skaistākajām dejām.

□ Joprojām un nemainīgi Briseles latviešu deju pulciņa miļākās dejas ir par mīlestību un tās, protams, tiek dejas arī šajā reizē.

□ *MiLaDeKo* kaislīgais *Svīres tango*.

Ķirsītis no Briseles latviešu dejtāju jubilejas tortes

□ Briseles meitenes skatītāju uzmundrinošu aplausu un svilpienu pavadībā deju kokteili sajauc vēl košākās krāsās. Vai gribat redzēt kājiņas?

□ Pēc košajiem priekšnesumiem uz skatuves viens pēc otra kāpj dejtāju sveicēji - draugi un atbalstītāji, pārstāvji no Latvijas Republikas Pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā, Latvijas Republikas Vēstniecības Beļģijas karalistē un Latviešu biedrības Beļģijā, kā arī citi radošie pulciņi Briselē. Ieradies arī Vinnijs Pūks ar draugu pulciņu, medus burku un košiem baloniem.

□ Briseles latviešu koris jubilaru sveikšanai sacerējis īpaši jestrū apdziedāšanās dziesmu:

„Laikam mīla tur pie vainas, dejās romantiskas ainas,

Acīs visiem mirdzums spulgs, prāvāks kļūst jau bērnu pulks.”

□ Koncerts pamazām izkan ar arvien liriskākām un aizkustinošākām dejām un melodijām, viesiem un arī pašiem dejtājiem acīs sariešas aizkustinājuma asaras.

„Savu laiku ievas ziedēj,
savu laiku magonītes...
Savu laiku dubļus bridu,
savu laiku rotājos...”

□ Neskatoties uz to, ka dzīvojam un dejojām Briselē - tik tālu no mājām, „mums vajag turēties.

Mums vajag sirdsturēties.
Mums vajag sirdsturēties kopā.”
/I.Ziedonis/

□ Briseles latviešu dejtāji, 2013. gada 16. marts.

Kopā mēs, dejojot gribētāji, gan ar dežošanas pieredzi, gan bez tās sanācām pirms pieciem gadiem. Mūs spārnoja doma par Briseles latviešu deju pulciņa dibināšanu. Kopš tā laika kolektīvs pulcējās 70 dejojotājus, no kuriem pašreiz dejo 20 meitenes un 11 puīši. Vairākums esam latvieši, taču dejo arī nīderlandietis, angļis, igauņis un beļģis. Šo piecu gadu laikā dejojotājiem piedzimuši 13 bērniņi un noslēgtas 8 laulības. Trešo gadu pastāv arī Briseles latviešu bērnu deju pulciņš, kurā ir 22 mazie dancotāji.

Pavisam esam iestudējuši gandrīz sešdesmit dejas, kas izrādītas, svinot latviešu svētkus, popularizējot Latvijas kultūras mantojumu un kopā ar draugiem – citiem radošiem cilvēkiem – veidojot skatuviskās dejas koncertuzvedumus Beļģijā, Vācijā un Anglijā.

Ceļu deju pasaulē sākām Andras Baltmanes un Dagnijas Martinsones vadībā. Pēdējos gadus Andra ir kopā ar Briseles latviešu teātri, taču Dagnija joprojām dejo un ar savu optimistisko dzīves attieksmi un atdevi aizrauj līdz dejojotājus. Viņa ir tā, kas cenšas mūsu dejas soli darīt aizvien vieglāku, augstāku un atspēriņāku un dejas stāstus – arvien izprotamākus, emocionālākus un košākus. Liels PALDIES viņai par to!

Lai šis koncerts notiktu, dejojotāji saka īpašu paldies finansiālajiem atbalstītājiem - Latviešu biedrībai Beļģijā un Eiropas Parlamenta deputātiem Kārlim Šadurskim, Sandrai Kalnietei un Krišjānim Kariņam.

Taču mūsu visīpašākais un lielākais PALDIES - Latvijas Republikas Pastāvīgajai pārstāvniecībai Eiropas Savienībā un Eiropas Parlamenta deputātam Robertam Zilem. Pateicoties tieši viņu dāsnajai palīdzībai, mēs šo gadu laikā esam radījuši koncertprogrammas ar Latvijas viesmākslinieku piedalīšanos, kā arī piepildījuši sapni par

piedalīšanos XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un XV Deju svētkos Rīgā.

Ar Roberta Zīles atbalstu 4. maijā Briselē ieradās Deju svētku skates žūrija 11 cilvēku sastāvā, lai novērtētu mūsu dejojotprasmī un gatavību izdejojot lieluzveduma „Tēvu laipas” skaistākās dejas. Skatē mūsu sistemātiskais un atbildīgais darbs iknedēļas mēģinājumos tika novērtēts ar augstāko pakāpi, kas nozīmē, ka dejosim lielajā stadionā kopā ar citiem labākajiem kolektīviem!

Paziņojot rezultātu, Latvijas Nacionālā kultūras centra

direktore Dace Melbārde atklāja: „Jūs rakstāt vēsturi, jo šī ir pirmā reize, kad uz skati pie latviešu kopienas ārvalstīs ir atbraukusi Latvijas žūrija. Domāju, ka šis notikums ieies lielā un biežā vēstures grāmatā, un man liels prieks, ka tas ieies tik krāsains un sirsnīgs. Mēs esam atbraukuši pie lielās un skaistās ģimenes.”

Savukārt, R. Zīle, novēlot mums izturību mēģinājumos un raitu dejas soli Deju svētkos, uzsver: „Brisele ir viena no tām vietām ārpus Latvijas, kur latviešu kopiena ir samērā vienota, organizēta un uztur savstarpējus kontaktus. Taču, lai šādu vienotības izjūtu panāktu, nepietiek tikai ar to, ka vairums Briseles latviešu ir tiešāk vai netiešāk saistīti ar ES institūcijām. Ir vitāli nepieciešamas kopīgas aktivitātes latviskā gara uzturēšanai un Briseles latviešu deju kolektīvs ir izcils piemērs šādām aktivitātēm. Man vienmēr sagādā gandarījumu vērot viņu uzstāšanos - tā ir ne tikai latviska un emocionāla, bet, manuprāt (lai gan neesmu profesionālis šajā jomā), arī augsti profesionāla. Un man ir prieks, ka tieši tā to ir novērtējusi arī Dziesmu svētku žūrija, dodot visaugstāko novērtējumu, kvalificējoties dalībai svētkos.”

Joprojām nebeidzam liksmot un gavitēt par sasniegto un cītīgi gatavojamies savam līdz šim augstākajam kopā būšanas un lidojuma punktam. Uz satikšanās šovasar svētkos! Un no sirds sakām paldies visiem līdzīgi jutīgiem un atbalstītājiem!

Apgūsim valodas rotaļājoties

Sanita Ozoliņa
Valodu pedagoģe,
kura strādā Beļģijā un
palīdz gan pieaugušajiem,
gan bērniem apgūt valodas
interaktīvā veidā.

Autores foto

Pagājušā gada 10. jūnijā notika Andras Ozolas un Sanitas Ozoliņas organizēts radošs seminārs Beļģijā dzīvojošiem vecākiem „Apgūsim valodas rotaļājoties”, kurā vecākiem un pedagogiem bija iespēja iepazīties ar interesantām metodēm un materiāliem, kurus iespējams izmantot pirmsskolas vecuma bērnu izglītošanā un attīstīšanā. Praktiskajā seminārā bija iespēja mums zināmiem sadzīves priekšmetiem piedzīvot netradicionālu pielietojumu, lai palīdzētu apgūt valodas. Seminārs notika ar Latviešu biedrības Beļģijā un Latvijas pārstāvniecības Eiropas Savienībā atbalstu Pārstāvniecības telpās Avenue des Arts 23.

Ilgus gadus strādājot ar bērniem, skolotājas Andras viens no stūrakmeņiem, uz kuriem viņa balsta savu pedagoģisko darbu, ir paša skolēna griba, interese un aktivitāte. Andra ir meklējusi dažādus ceļus, kā uzrunāt skolēnus mācību procesā, lai viņi vecumam nepieciešamās prasmes un veidus apgūtu nepiespiesti, ar interesi, prieku un aktīvu darbību. Ikviens viņas organizētajā seminārā piedalās ar savu redzējumu, pieredzi, radošajiem risinājumiem, kļūdām, ieteikumiem un veiksmes stāstiem, tādējādi bagātinot viens otru ar jaunām zināšanām. Nodarbībās jebkurš priekšmets kļūst par interesantu mācību ceļojuma palīgrīku. Ikdienā lietotie

☐ mūzikas pavadījumā vecāki vingrina pirkstus rakstītprasmes attīstīšanai.

priekšmeti semināra laikā noder kā metodiskie līdzekļi, kurus visi atpazīst, bet dažkārt neiedomājas, ka tie ir lieliski skolotāji bērnam. Pēkšņi izrādās, ka vienkāršie mājas knaži ne tikai noder veļas žāvēšanai, bet lieliski palīdz dzejoļu skaitīšanas laikā, mācot mazajiem patskaņus. Mazas trepītes, kuras parasti tiek iegādātas būros dzīvojošiem putniem, kopā ar Andru kļūst par lielisku pirkstu vingrināšanas līdzekli, teicami palīdzot bērna roku sagatavot rakstītprasmei. Apaļie galda dēļi, uz kuriem visbiežāk mājās tiek griezta maize, ir kā neizmantota iespēju platforma, kur bērniem ir iespēja vērot nelielas stikla bumbas izrādi, koncentrējoties uz klusumā notiekošu brīnumu. Un vēl! Kurš gan nav redzējis saulē zaigojošos ūdens burbuļus, kas tiek pūsti un bērnu smieklu pavadā ar plaukstām ķerti. Pie Andras tos ķer ne tikai ar āmuru, lakatiņu vai skanošā marakasa palīdzību, bet līdzās burbuļu ķeršanai tiek mācīts dzejoļis un vārdu dalīšana zilbēs. Vai esat kādreiz dziedot un ritmizējot cēlušī no klučiem māju? Vai zināt, kas ir kustību

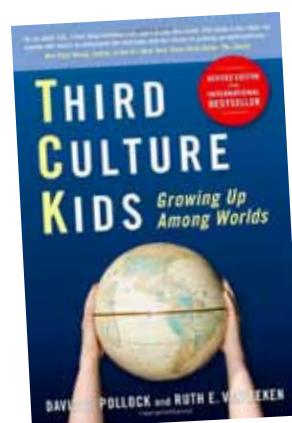
grāmatiņa un interesantās pirkstu spēles, kurās bērniem māca jaunus vārdus un kustības? Kad pēdējo reizi esat piestājuši, lai ieklausītos ūdens pārļiešanā un mūzikas dzīvīgajā plūdumā, kas dod iespēju improvizēt un sajūst sava ķermeņa un uzjūtu gammu?

Seminārā ne tikai tika iepazītas zināmu priekšmetu jaunas pielietošanas iespējas, bet vecākiem tika rādīti dažādi skolotājas Andras radīti metodiskie līdzekļi, kurus jau spējuši darbā novērtēt arī bērni. Dažādo un interesanto mācīšanās prieku seminārā varēja izdzīvot ikviens. Andra ne tikai rādīja, bet arī ar prieku, savu entuziastisko darba stilu un humoru piedalījās visās aktivitātēs kopā ar atnākušajiem vecākiem. Pēc semināra ikviens dalībnieks dalījās ne tikai ar smaidu un jaunām zināšanām, bet katram bija iespēja izteikt savus vērojumus un atziņas par piedzīvoto, atzīstot, ka sajūtu piedzīvošana un personiskā līdzdalība ir galvenā pieredze, kas iedvesmo pašiem sākt vai turpināt radoši iedrīkstēties ikdienā radīt

jaunas iespējas arī bērniem, mācoties un apgūstot jauno. Kas nav sajūtās, nav mūsu prātos!

Seminārā tika rādītas idejas, kā palīdzēt bilingvāliem bērnam mācīties latviešu valodu arī mājās. Andrai seminārā palīdzēja Sanita Ozoliņa un Ineta Pavāre.

Semināra beigās tika piedāvātas apskatei vairākas pedagoģijas grāmatas latviski, angļiski un franciski.

☐ Iesakāma grāmata par bērniem, kas dzīvo ārpus savu vecāku dzimtenes.

Andra cenšas bērnus mācīt tā, ka viņi paši to nemana. Kā to var izdarīt? Vienkārši! Tas iespējams tad, ja jūsu darbs un dzīve ir prieka pilns apliecinājums mīlestībai. Mīlot dzīvi, notikumus, satiktos cilvēkus un visu apkārtesošo, jūs bērna dzīvē ienāksit kā paties draugs un skolotājs.

Andrai un Sanitai tuva ir Montesori pedagoģija, ar kuru viņas strādā ikdienā. Andra Latvijā, bet Sanita Beļģijā. Par to varbūt nākamajā rakstā.

Lai mums visiem izdodas!

☐ Skolotājas Andras teiktais tiks izmēģināts uz saviem bērniem.

☐ Ja ir jautri vecākiem, būs jautri arī bērniem.

Ceļojot pa bērnu spēļu laukumiem

Baiba Kauliņa
Pilnas slodzes mamma.
Autores, A.Saukas un
publicitātes foto

Dzīvojot ar mazu, aktīvu bērnu Briselē, gandrīz katru dienu nākas apmeklēt kādu bērnu spēļu laukumiņu. Labos un lieliskos laika apstākļos mēdzam arī doties divas, kādreiz pat trīs reizes dienā. Kad dēls vēl bija ar mieru pacietīgi stundām sēdēt ratos, varēju uzlabot savu fizisko formu, vairāk pievērošoties garām pastaigām.

Tagad pienācis tas bērna vecums, kad aizvien aktuālāki ir bērnu spēļu laukumiņi, jo garākas pastaigas kļūst grūtāk īstenojamas.

◻ Dzelzceļa līnijas promenāde.

Tomēr, tā kā Briselē spēļu laukumu ir daudz, diezgan viegli iespējams izveidot lielisku pastaigu maršrutu, kas ietver gan garāku pastaigu, gan dažādus spēļu laukumus, gan – ja vēlaties – iespējas pašam pavigrot!

Netālu no mūsu mājām ir pastaigu taka, kas izveidota bijušās tramvaja līnijas vietā (Promenade du Chemin de Fer). Tā ir ļoti pateicīga ratu pastaigām, skriešanai, braukšanai ar velosipēdiem, tai skaitā ar maziem bērniem. Ja pastaigu sākam pie Stockel metro stacijas, jau aptuveni 300 metru attālumā ir pirmais spēļu laukumiņš un tajā salīdzinoši reti ir daudz bērnu. Pie tā var piebraukt ar auto un līdzās ir stāvvietā. Tāpat tur ir iežogots basketbola laukums lielākiem bērniem vai pusaudžiem. Ja ir vēlme un iespējas, var doties tālāk līdz pašai pastaigu takai. Tās sākumā izvietoti āra trenāžieri, kas domāti pieaugušajiem, taču pat diezgan maziem staigātājiem tā ir forša vieta, kur izskraidīties un izpētīt apkārtni.

Dodoties pa taku tālāk, jāpieveic vien nepilni 1,5 kilometri, lai nokļūtu līdz nākamajam bērnu rotaļu laukumiņam, kas atrodas stadiona malā un ir pamanāms no pastaigu takas. Tas paredzēts bērniem vecumā no 6-12gadiem ar kāpšiem un slidkalniņiem. Līdzās ir mazākiem bērniem domāts "auto" un neliels slidkalniņš. Laukuma segums ir skaidas, tas ir iežogots. Es augsti vērtēju iežogojumu Briseles rotaļu laukumiņos, jo tas atvieglo dzīvi gan vecākiem, gan bērniem. Pie ielām izvietotajos laukumos nav jāuztraucas, ka bērns izskries uz ielas. Ja radusies vajadzība pēc tualetes, iespējams palūgt to izmantot līdzās esošajā vingrošanas hallē vai stadiona

◻ Malou ir piemērots gan pirmsskolas bērniem....

ģērbtuvēs vai arī doties pāri ielai uz auto stāvlaikumam blakus ierīkoto Malou parka bērnu laukumiņu, pie kura ir kafējnīca un tai līdzās visu gadu ir atvērta un pieejama tualete.

Ejot pa šo taku nedaudz tālāk, nonākam līdz jau minētajam Malou parka bērnu rotaļu laukumiņam – tas ir viens no lielākajiem pastaigu takas tuvumā un pie tā ir kafējnīca, turklāt tam var piebraukt ar auto. Šajā spēļu laukumā ir ko darīt dažāda vecuma bērniem – te ierīkotas dažāda izmēra šūpolītes, gan pavisam maziem, gan tādiem akrobātiem, kas jau spēj šūpoties, iekaroties tajās ar rokām. Te dižojas dažāda augstuma slidkalniņi, ir "grimstošs" koka kuģis ar stūri un kuģa "vraka" daļas var lieliski paslēpties no vecākiem. Tāpat laukuma stūrī ir lielākiem bērniem paredzēti kāpšļi. Ja dodaties fiziskajās aktivitātēs kopā ar bērniem, arī pašiem vecākiem šeit ir iespēja izmantot dažus āra trenāžierus, kamēr bērni rotaļājas. Tāpat var vienkārši atnākt piknikā, jo pie laukuma uzstādīti soliņi un galdi, kas paredzēti piknikam. Tiesa gan, patīkamākos laika apstākļos nebūs viegli atrast brīvu zāles pleķīti. Šī vieta ir diezgan iecienīta, tāpēc nereti tajā ir daudz bērnu.

Kad šis rotaļu laukums apgūts, varam doties ārā pa vārtiņiem un sekot celiņam pāri ielai, kas mūs skaisti un vienkārši uzved atpakaļ uz pastaigu takas. Tikai pavisam nedaudz paejoties uz priekšu (uzejot uz takas un dodoties pa labi), pie gājēju pārejas atrodas vēl viens bērnu spēļu laukumiņš. Tas vairāk paredzēts lielākiem bērniem. Laukums ir iežogots un tajā ir lielais slidkalniņš, atsevišķi iežogotas šūpoles, kas paredzētas lielākiem bērniem. Tomēr tepat ir arī mazs "vilcieniņš" un atsperu

◻ ... gan pavisam maziem ģipariem.

šūpolītes pavisam mazajiem. Ja jūtat, ka pastaiga izdevusies gara un nepieciešami atspirdzinājumi un/vai labierīcības, pretimnākšanu saņemsiet līdzās esošajā krodziņā, kur var nokļūt, pirms gājēju pārejas pagriežoties pa kreisi un ejot līdz pirmajam stūrim. Tēvi tajā tiks arī pie kāda aliņa.

Šajā brīdī ir laiks griezties atpakaļ vai turpināt pastaigu. Līdz nākamajam rotaļu laukumam nāksies kādu brīdi pāiet, jo tas atrodas netālu no tilta pār Chaussee de Wavre. Pirms tam līdzās takai ir bērnu dārzam paredzēts un no takas redzams, bet publikai nepieejams laukumiņš.

Savukārt, ja vēlaties turpināt ekspedīciju pa bērnu spēļu laukumiņiem tuvumā, tad, turpinot kāpt kalnā (pa kreisi no gājēju pārejas) pa Rue au Bois, labajā pusē ieraudzīsiet Carousserie parku, kurā arī ir iekārtots neliels bērnu rotaļu laukumiņš. Vēl citus spēļu laukumiņus pamanīsiet arī kreisajā pusē, dodoties vēl tālāk augšup pa Rue au Bois un nonākot līdz krustojumam ar Avenue de l'Aéroplane (mazo bērnu kāpšlīti/slidkalniņš un atsperu šūpolītes) un krustojumam ar Avenue Joseph Gegen (šūpoles un slidkalniņš, laukums rotaļām ar bumbu).

Jebkurā gadījumā, visticamāk, ka ap šo brīdi bērnam spēļu laukumiņu pastaigas gaitā jau būs bijis gana un viņš būs gatavs mierīgi doties mājup. Bērns būs izskrējies, neviens no laukumiņiem nebūs paspējis viņam apnikt, un vecākiem būs radusies iespēja apvienot patīkamo ar lietderīgo (vingrošanu, pikniku, velobraukšanu u.c.).

Jauku atpūtu!

◻ Rue au Bois bērnu rotaļu laukumā objekti ir izgatavoti no koka.

Visas tās skaistās lietas...

Andra Baltmane
Briseles latviešu teātra režisore

Smaržo piparmētru tēja, svaigi ceptas ķimeņmaizītes un lēni vīstošs ceriņzars. Galds klāts mīļiem ciemiņiem, tie priecīgi par tikšanos un dzīvi sarunājas. Agri vai vēl saruna nonāk pie "Atceries? Toreiz, kad ...". Vecvecāku jaunība, sapņu, cerību un ilgu laiks. Tas apvīts ticamām un mazāk ticamām legendām, un to – kā jau jaunību – daudzi atminas rožainu, idealizētu un laimīgu. Mazbērniem paliek atmiņā stāsti par to, kā brīvvalsts laikā ritējusi saimnieciskā un kultūras dzīve, kā opis pa Latvijas upēm pludinājās kokus, kā oma ar svaigi kūpinātu nēģu groziņu rokā apstaigājusi bagātos saimniekus un ietirgojusi "kostas" naudu ģimenei, par to, kā iegādāts ģimenes pirmais auto un kā bērni gājuši skolā, cītīgi mācījušies un strādājuši labus darbiņus sabiedrības labā, par iespējām, par cilvēku attiecībām, par tā laika slavenībām un politiķiem, par to, kā pēckara gadu degsme un darbīgums ļāvuši uzbūvēt jaunu valsti un veidot tās labklājību. Latvijas laika pieclatnieks, kas ikreiz rūpīgi tika noslēpts starp glauņām, nu jau pabalējušām zīda zeķēm, kāzu tērpa tillu, dzintara krellēm un ādas vākos iesietu Biblii, ir tā laika taustāmais liecinieks. To labi atceros. Tās ceriņu smaržas reizēm tik ļoti pietrūkst. To apzināti meklēju arī, veidojot izrādi "Made in Latvia jeb Rosīšanās latviešu gaumē". Lasījām, spriedām, pētījām, atradām. Pāvila Roziša "Cepli". Dažiem lasīšana veicas ar prieku, citiem mazāk. Filmu gan ir redzējis vai ikkatrs. Bet kā īsti viss bija? Kā opim? Kā Pāvilam Rozītim? Kā Rolandam Kalniņam? Katram ir sava subjektīva īstenība, un mūsējo mēs zīmējām šai teātra sezonā. Scenārijs tapa no romāna. Interesants process. Jo interesantāks tādēļ, ka sižets mūsdienīgs, svarīgs un vienlaikus nes līdzīgu vīstošu ceriņu smaržu. Tāpēc mācījāmie milēt to laiku, tos ļaudis, saprast viņu rīcību un sapņus, piedot vājības un kļūdas, brīdi padzīvot viņu dzīvi...

□ **Ričardam Briseles latviešu teātri šī jau ir trešā izrāde.**

Ikviens, kurš šādā vai tādā veidā saistīts ar Briseles latviešu teātri un pielicis roku, lai izstāstītu gan Roziša stāstu, gan arī to, ko piedzīvojam paši un ko stāstīsim mazbērniem, ir pelnījis lielu paldies. Noteikti. Jo viss jau nebūt neritēja kā pa diedziņu – ikvienam darba pienākumi, laika trūkums, neparedzēti šķēršļi.

Iestudēšanas laikā pārdzīvojām vienu operētu degunu, divas laužas rokas, četrus rautus zobus, gripu un arī lielu, lielu laimi – bērniņa nākšanu pasaulē.

Tomēr neviens nemeta plinti krūmos, ne pats "laimīgais", ne viņa skatuves partneri. Un tas ir kaut kas patiesi īpašs. Ar Briseles latviešu teātra ļaudīm kopā var kalnus gāzt. Uzskaitīt, ko katrs labu paveicis, būtu pagrūti, jo daudzie mazie darbiņi reizēm "padarās paši", nemudināti un tāpēc tie ir simtkārt vērtīgi. Tādas laimes bieži dzīvē nav, kad cilvēki pie darīšanas ķeras no brīva prāta, ar sirdi un dvēseli. Tomēr šoreiz saruna ir par to, kā mēs zīmējām. Cits ar balsi, kāds ar vārdu, kāds ar kustību, cits ar āmuru un pindzeli. Un vienu cilvēku esam nolēmuši izbīdīt šīs sarunas priekšplānā – cilvēku, kurš vārda tiešā nozīmē izdomāja, darināja, uzzīmēja, uzbūra, uzšūva, salīmēja

to pasauli, kurā Briseles latviešu teātris šosezon dzīvoja un kurā 8. jūnijā pievakarē ieaicināja savus skatītājus¹.

Juriste ar specializāciju krimināltiesībās un Eiropas tiesībās. Diplomēta tērpu modelētāja un konstruktore. Māksliniece. Gleznotāja. Tēlniece. Kristīna Lange. Pēc svētdienas vakara sarunām un negulētas nakts pirmdienas rītā reizēm zvana telefons, jo Kristīnai ir gatavas skices un uzmetumi. Mērogā. Ar "īstajām" krāsām un uz "īstā" auduma. Reizēm darbi top uz vietas. Vidē. Kamēr kāds vingrina balsi, mācās tekstu vai iestudē kustības, Kristīna darina. Citreiz darbi ir kā noslēpums, un neviens nenojauš, kas no tā iznāks. Ar Kristīnas radošo pieeju praktiskiem jautājumiem izdēves realizēt neiedomājamas lietas gan dekorācijās, gan skatuves iekārtojumā. Kristīna prot atrisināt arī kostīmu dilemmas. Atcerieties „Vella būšanas” mūkenes? Tām iestudējumā bija vajadzīgi trīs tērpi, turklāt diviem no tiem vajadzēja būt strauji novelkamiem. Izdevās. Kristīna darināja arī Rīgas aizstāvju tērpus, Rīgas rātes amata rīkus un arī divus "falšus" rukšus barona galdam. Taču šīs sezonas izaicinājums šķita grūtāks. Daudz spriedām un runājām, kur ņemt formas tērpu Edmuntam Sausajam. Zvanījāmie, taujājām ... līdz kādu dienu formas tērps vienkārši bija gatavs. Vienkārši? Kristīnai milzu darbs. Pārējiem pārsteigums – Kā uzšūvi? Pa kuru laiku? No kā? Visus mākslinieces noslēpumus jau atklāt nevar, tomēr gribētos vēl pastāstīt, ka fototapetes, afišas, gleznas un arī avižu kiosks, kas bija redzami izrādē "Made in Latvia jeb Rosīšanās latviešu gaumē", ir Kristīnas ideju īstenojums.

Kristīna ir cilvēks, kurš nebeidz pārsteigt ar pozitīvu attieksmi. Viņa nav no tiem, kas tikai izsapņojas, kā būtu, ja būtu. Viņa ķeras klāt, dara un darina tur, kur vajadzīgs, un no tā, kas pieejams. Kā burvis – sasit plaukstas, un ir!

□ **Briseles latviešu teātra burve Kristīna.**

Iepazīstieties, Kristīna!

Spilgta bērnības atmiņa?

Kristīna: Es bērnībā tiku ļoti lolota un par mani ļoti rūpējās, un tādēļ man nemaz nav tādu īsti spilgtu atmiņu. Visa bērnība ir kā skaista bilžu grāmata, ja nu vienīgi, izņemot to reizi, kad, maza būdama, gāju peldēties Baltezerā un, kad iznācu no ūdens, sapratu, ka kaut kas nav īsti kārtībā. Pametu skatu uz kājām – un ārprāts – Baltezera dēļu ģimene bija ieturējusi saldus vakariņas un turpat, manu ceļgalu iekšpusē, likusies uz diendusu!

Traks numurs, ko esi pastrādājusi?

Kristīna: Tā kā par mani rūpējās, tad nemaz nebija vajadzības strādāt visādušus trakus numurus. Biju ļoti prātīga meitene. Vēlāk, kad paaugos, tad gan reizēm blēņas nāca prātā. Lielākais numurs? Bērnībā man bija skaisti, gari mati un patika spēlēt frizieri, sāku ar lellēm, jo tiešām ticēju, ka viņām ataug gan mati, gan nagi, un tad turpināju ar sevi. Mana vecmāmiņa dzīvoja otrā Latvijas galā, un mums vajadzēja braukt pie viņas ciemā. Es ļoti gaidīju šo brīdi un gribēju būt sevišķi smuka, tādēļ iepriekšējā vakarā tā pamatīgāk piestrādāju pie saviem garajiem matiem. Rezultāts man pašai patika, manai mammai diez kādēļ tā ne visai...

Par ko gribēji kļūt, kad biji maza?

Kristīna: Viegļāk pateikt, par ko nevēlējos būt. Negribēju kļūt par ārstu, jo redzot citu asinis, kājas ceļgalos ļimst. Bet

1 - Kristīna darinājusi arī citu izrāžu vizuālo ietērpu. Divu iepriekšējo sezonu lielle darbi ir Rīga izrādē "Vella būšana" un Lāča Lielais mežs izrādē "Lapsēna Blēža ziemas prieki"

Visādā vēsture

sapņot vienmēr sapņoju, ka varētu zīmēt tērpus. Kaut kas no tā mazliet ir realizējies.

Uz kuru vēstures laiku gribētu aizceļot laika mašīnā?

Kristīna: Ja būtu tāda iespēja, tad noteikti gribētu ceļojumu apkārt visam laikam, nedaudz ieskatīties pa katra laikmeta lodziņu, bet ļoti labi jūtos savā laikā un savā vietā. Nu varbūt 50. gados būtu interesanti.

Pasaki laba vēlējumu! Kam to veltīsi? Veltījums mūsu pašu teijāterim: visas tās skaistās lietas, ar kurām priecējam citu acis, lai priecē arī mūs pašus!

☐ **Cepelis un Berta** sirsnīgā sarunā.

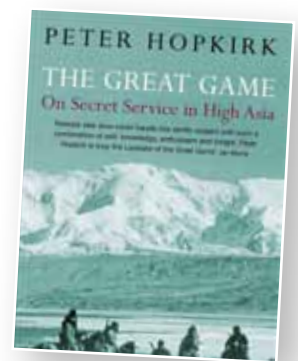

Laine Škoba

Šis ir labs laiks, lai pārlasītu sen lasītas, mīļas grāmatas un izlasītu arī kaut ko no reiz obligāti lasāmo grāmatu krājumiem un īstais brīdis, kad lasīt par vēsturi. Tāpēc ļaujiet man padalīties pārdomās par vairākām ar vēsturi saistītām grāmatām.

2012. gadā iznāca Kena Foleta [Ken Follett] "Winter of the World" – otrā grāmatā triloģijā par 20. gadsimta notikumiem. Pirmā – "Fall of Giants" – iznāca 2010. gadā un attiecās uz laika periodu no 1911. līdz 1924. gadam. Šajā otrajā romānā aprakstīts laiks no 1933. līdz 1949. gadam. Rakstot par ļaudīm Velsā, Vācijā, Austrijā, Krievijā un ASV, tāpat kā citos savos vēstures romānos autoram ir izdevies ar grāmatas varoņu dzīves ritumu parādīt krasos vēstures pagriezienus un to iespaidu uz katra cilvēka dzīvi. Romāns ir tik garš un tik aizraujošs (par spiegiem, nelaimīgu mīlestību, dzīves apstākļiem Berlīnē starp kariem, par to, kā Hitleris nāca pie varas, par atombumbas izstrādi, augstākajām aprindām un daudz ko citu), ka to drīkst sākt lasīt tikai brīvdienās, lai pietiktu laika grāmatas izbaudīšanai no viena vāka līdz otram. Ja to lasa kā otro grāmatu triloģijas ietvaros, lasītājs var ar prieku sekot iepriekšējās grāmatas varoņiem piedzimušo bērnu augšanai un piedzīvojumiem. Grāmata derēs visiem – vieniem patiks vēstures notikumu apraksti, citiem – dažādu aprindu sadzīves attēlojums, vēl citiem – tas, cik neticami krustojas cilvēku dzīves ceļi.

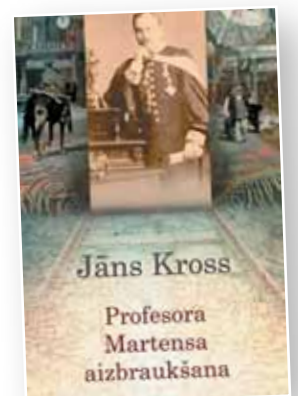
stāstīts arī par to, kā drosmīgi cilvēki un lielas personības parādījušas patriotismu vistiešākajā veidā. Temats ir aizraujošs, turklāt interesanti izklāstīts, skaidri parādot vēstures notikumu iespaidu uz mūsdienu konfliktiem. Kā visas labas vēstures grāmatas, arī šī liek domāt par indivīda un personības nozīmi vēstures pavērsienos un par to, kā vēstures notikumi iespaido cilvēku domāšanu.

Visbeidzot vēlos pieminēt arī 2012. gadā grāmatu apgādā "Atēna" izdoto igauņu rakstnieka Jāņa Krosa romānu "Profesora Martensa aizbraukšana". Grāmata stāsta par akadēmisko darbu, starptautiskajām tiesībām, ar Nobela prēmijas piešķiršanu saistītiem procesiem, par personības izaugsmi un kompromisiem, par vērtībām un dzīvi, kļūdām, kas tiek pieļautas apstākļu sakritības dēļ. Kā rakstīts grāmatas iesākumā – "Kādā 1909. gada jūnijā ritā igauņu, izcils starptautisko tiesību eksperts un cara slepenpadomnieks profesors Martenss dodas ceļā no Pērnavas uz Pēterburgu". Kā gan ko tādu var atstāt nelasītu? Piebildīšu, ka grāmatā aprakstīta arī kāda epizode Beļģijā un ka lasīt Maimas Grīnbergas tulkojumu ir patiešām bauda.

Nākamā grāmata, ko lasīju, bija salīdzinoši sen – 1992. gadā – iznākusi Petera Hopkirka [Peter Hopkirk] "The Great Game: The Struggle for Empire in Central Asia". Iespējams, ka daudzi to jau ir lasījuši, taču tik un tā sirsnīgi iesaku to ikvienam, kuru interesē Vidusāzijas vēsture. Šī grāmata ir detalizēts pētījums par to, kā savulaik norisinājās Krievijas un Lielbritānijas cīņa par piekļuvi Indijas bagātībām, kā arī tās priekšvēsturi, tostarp mongoļu-tatāru karagājienus norisi. Grāmata

☐ **Briseles latviešu teātra aktieri** pēc „Cepļa” pirmizrādes.

Paldies Kristīnai par laba vēlējumu saka Zane Birzniece, Velta Cikina, Toms Torims, Sanita Karāle, Rūdolfs Vērdiršs, Ričards Klimovičs, Pēteris Ancāns, Maija Liepiņa, Liāna Ametere, Lāsma Alberga, Lauma Rode, Kristīna Šmite-Pirota, Kristaps Briedis, Jānis

Malzubris, Ivars Jankavs, Inga Bakāne, Inese Slava, Ģirts Rožkalns, Elizabete Svilāne, Dzintars Ševkāns, Dace Rubene, Dace Kalniņa, Armands Ameters, Annele Baltmane un Andra Baltmane = sirsnīgais Briseles latviešu teātris.

Crotteville pārdomas

Christian Bondeson-Eggert

Mans rajons pie Ambioriksa parka Briseles ziemeļu stūrī ir būvēts vietā, kur kādreiz atradušies kapi, kas slēgti un likvidēti pirms gadiem simtpiecdesmit. Ēkas galvenokārt ir celtas klasiskā Briseles stilā, augstas un šauras, un logos tām ir balti aizkari. Acīs krīt vienīgi divpadsmitstāvu dzīvojamais nams, kas piecdesmitajos gados ir uzbūvēts vecā Briseles morga vietā.

Rajons ir mierīgs, tajā mīt Eiropas galvaspilsētai raksturīgs cilvēku sajaukums: Belģijas universitāšu pasniedzēji, amerikāņu mūzikanti un itāļu eiokrāti līdz ar armēņiem, ruandiešiem, latviešiem un islandiešiem. Tikai retumis mieru traucē trokšņainas kāzas ortodoksālo sīriešu baznīcā un trakulīga moču dzenāšanās, kam ik nakti nododas testosterona pārņemti pusaudži no tuvajām ielām.

Par spīti nelāgajai pagātnei rajons būtu bez vainas, ja ietves neklātu drizas un ekskrementi – tāpat kā daudzās citās pilsētas vietās. Suņi reti lieto mūsu četrkājainiem draugiem domāto tualeti ielas stūrī; tā galvenokārt kalpo par nelegālu sadzīves priekšmetu izgāztuvi. Teorētiski

būtu jāmaksā sods, ja kādu piekertu neatļauti izmetam atkritumus, bet policisti ir reti sastopami, un es šaubos vai vietējie iedomātos ziņot par tādiem sīkiem nodarījumiem.

Tiešām, kad jūs pēdējo reizi esat redzējuši staigājam kādu belģu policistu patruļu – vai vispār kādu policistu patruļu? Policijas mašīnu savā rajonā es vienīgo reizi esmu redzējis pirms trijiem gadiem. Tā bija apstājusies sānielā tikai tāpēc, ka policistam vajadzēja atpūtas brīža, kad uzsmēķēt. Turklāt, ja viņi kāptu ārā no mašīnām, kas gan varētu viņos pazīt puišus un meičas, kam darbs ir aizsargāt pārējos? Valīgi svīteri smērflu zilumā diezko nevauro sabiedrības uzticību.

Salīdzinājumam paraugieties uz itāļu karabinieriem, jebkuram uzreiz ir skaidrs, ka puiši ir policisti kas ir tiesīgi apburt, aizstāvēt, un vajadzības gadījumā nogalināt. Jau senie romieši zināja, ka nedrīkst vīru skatīt no cepures, tāpēc nav nekāds brīnums, ja arī mūsdienu itāļi zina, kā jāizskatās pogainajiem. Tāpat iedomājieties angļu bobijus vai franču policistus ar stilīgajām cepurēm; viņi visi ir viegli pamanāmi un – man gribētos domāt, ka lielāki sabiedrības daļai – viņi ļoti fiziski pārstāv likumību un kārtību. Turklāt šie tiešām patruļē pilsētu

☐ **Policistu pūtēju orķestris atpūtas brīdī pilsētas svētkos**

Foto: A.SAUKA

ielās, arī lietus laikā. Patiesībā policisti ir neatņemama daļa no pilsētu ainavas; viņi ir kļuvuši par tūrisma objektiem tāpat kā Lielais Bens un Eifeļa tornis! Varbūt Briseles policistiem būtu laiks iedvesmoties no Lielbritānijas un Francijas kolēģiem?

Šeit, Briselē, viena politiska partija pēdējās vietējo pašvaldību vēlēšanās ierosināja,

ka sabiedrības drošības un kārtības noārdīšanās jautājumu atrisinājums būtu policijas patruļu apvienojums ar videonovērošanu. Kamēr tas nav noticis, es joprojām gaidu, kad smērflu policisti kāps laukā no mašīnām un sāks mums palīdzēt uzturēt ielas un ietves drošas un tīras. Sirreālisma zemē galu galā var notikt itin viss, un kāpēc lai tas nenotiktu manā Crotteville nostūrī.

Ko domā dažādi cilvēki par putekļu sūcējiem

Vārdi un zīmējums: Gustavs Zilgalvis

Sāksim ar pirmo,
Kurš saka šo:
Putekļu sūcējs,
Drausmīgais rūcējs,
Ēdējs netīrību,
Atņēmējs klusumu un
brīvību.

Otrais citu domā kaut ko,
Tas saka šo:
Putekļu sūcējs,
Līdzī šļūcējs,
Brīnumainais palīgs,
Prieks un jaukums bezgalīgs.
Trešam vēl cits skatiens,
Šo saka šis viens,
Putekļu vācējs,

Pa dienu krācējs,
Kā slota, tīrīšanas daļa,
Vajadzīgs, kā ķermenim āda
un gaļa.

Ceturtais viss savādāk,
Tas skaļi un skaidri sāk:
Putekļu krājejs un saucējs,
Riteņu šņācošais braucējs,
Nevar ņemt slotas vietu,
Nepērciet šo mulķīgo lietu!

Nu,
Vai domas ar kādu sakrīt?
Vai pirkt putekļu sūcēju rīt?
Vai pārdot to kas pieder, saki!
Vai domā ka mainīt domas
būtu traki?

Paldies šī numura tapšanā:

Dacei Rubenei, Līgai Driķei, Ansim Mazajam, Robertam Zilem, Gunai Zaķei-Baltajai, Leldei Līcei-Līcītei, Vitai Timmermanei-Moorai, Ivetai Ozoliņai, Ilzei Veserei, Kristapam Sikoram, Elgaram Ozoliņam, Sanitai Ozoliņai, Baibai Kauliņai, Maijai Liepiņai, Rūdolfam Vērdiņam, Inetai Olmanei, Andrai Baltmanei, Lainei Škobai, Christian Bondeson-Eggert, Mārtiņam Zelmanim, Gustavam Zilgalvim.

Ziņas
BELĢIJAS LATVIEŠU

Avīze iznāk
fragmentāri, pdf formātā
lasāma LBB mājas lapā
www.latviesi.be

Oficiālā adrese: Rue du Commerce 122, B1000, Bruxelles
Pasta adrese: **Av. des Arts 23, B1000, Bruxelles**

Redaktors: **A.Sauka** (agnis.sauka@gmail.com)

Biedrības reģistrācijas NR 409.294.765
Bankas konts: ING Bank, 340-1825310-02
(BIC BBRUBEBB, IBAN BE32 3401 8253 1002)
Ch. de Waterloo 687, B1180, Uccle